

Entrevista con Victorino Pérez Prieto

Redacción

Victorino Pérez, cura, doutor en teoloxía, profesor, membro da "Asociación de Teólogos Juan XXIII", do "Centro Intercultural de Raimon Panikkar", tamén de colectivos como a "Asociación de Escritores en Lingua Galega". Militante activo na Igrexa galega e no galeguismo desde hai máis de trinta anos, foi director de Irimia e colabora con Encrucillada e outros medios como A Nosa Terra, Tempos Novos, Grial,... así como en diversos xornais galegos. Últimamente enfoca o seu traballo intelectual e docente a cursos universitarios sobre interculturalidade e interrelixiosidade.

Victorino acaba de publicar o seu último libro: Prisciliano na cultura galega. Un símbolo necesario. Un libro que se suma a un feixe de obras publicadas nos últimos vinte anos, dos que Irimia se foi facendo eco (entre outros: A xeración "Nós". Galeguismo e relixión; Galegos e cristiáns; Do teu verdor cinguido. Ecoloxismo e cristianismo; Con cordas de tenrura; Os ríos pasan cheos de Deus. Poesía relixiosa en galego; Más allá de la fragmentación de la teología el saber y la vida; Raimon Panikkar; Dios, hombre, mundo). A aparición deste libro sobre Prisciliano coincidiu cunha polémica con persoas e grupiños ultracatólicos, que o veñen perseguindo desde hai tempo, especialmente desde que casou, e con algúns xerarcas episcopais. Unha polémica que el non buscou, pero na que se viu inmerso ao seu pesar.

Por que este libro sobre Prisciliano?

O meu interese por Prisciliano non é de agora. En *A Xeración Nós. Galeguismo e Relixión*, fixen un primeiro achegamento a Prisciliano da man do meu admirado Otero Pedrayo. O segundo foi en *Galegos e cristiáns*, poñendo a Prisciliano a carón doutros egrexios galegos de onte e hoxe. Aínda volvería achegarme ao noso mártir simbólico noutras ocasións. Pero o punto de partida inmediato foi a participación no I Simposio sobre Prisciliano, organizado en Santiago, para o que me pediron un relatorio. O libro encádrase, pois, nunha das miñas teimas desde que empecei a escribir: a realidade histórica e a necesidade dun cristianismo realmente inculturado na Galiza, comprometido co seu pobo, coa súa lingua e coa súa cultura.

Por que Prisciliano é "un símbolo necesario"?

Todos os pobos necesitan mitos, símbolos para ser, para existir. "O símbolo dá que pensar", escribiu xenialmente Paul Ricoeur, e Galiza necesita repensarse, recrearse, coma unha realidade con raíces e non un invento de

agora. Prisciliano é un símbolo necesario para Galiza, porque está nos seus alicerces. Porque "o sangue de Prisciliano aínda hoxe bule no fondo da alma galega", como escribiu Castelao, que o pon á cabeza dos inmortais galegos. Prisciliano foi un mito mobilizador nas orixes da cultura galega, e logo no Rexurdimento e en figuras coma Otero Pedrayo, Castelao, Portela Valladares... e pode volver selo na Galiza actual. Non importa que non fora "o derradeiro druída" do que falou Murguía, aínda que amara afervoadamente a natureza e gustara rezar nos bosques.

Que queda de Prisciliano?

Dalgunha maneira, todos os galegos seguimos sendo priscilianistas, pois, como xa escribiu o profesor López Pereira, el é "a pedra angular sobre a que se asenta a cultura galega". Alén desta realidade histórica, o que nos queda do priscilianismo é a memoria mítica da forza que o movemento tivo na cultura galega e a marca indeleble deixada na alma galega, na realidade relixiosa e antropolóxica galega, sobre todo a nivel das crenzas subxacentes e do inconsciente colectivo. Un Prisciliano home libre, mobilizador da lexitimidade do pobo galego fronte á intransixencia allea, mobilizador dun pensamento e dunha lexitima identidade galega, dun

Prisciliano home libre, mobilizador dun cristianismo lexitimamente galego...

cristianismo lexitimamente galego... E temos, ademais, unha expresión do seu proxecto cristián; unha Igrexa galega que quere ser fiel as raíces de Galiza: Irimía, coas súas publicacións e Romaxes. Estas teñen un xeito moi "priscilianista", buscando lugares particularmente hierofánicos (ríos, montes...) por Galiza adiante, Irimía é consciente de que o factor cristián foi configurador de Galiza desde moi antigo e pode tornar a ser dinamizador da conciencia galega. Falar de Prisciliano é falar dunha Igrexa máis democrática, de iguais, na que as mulleres teñen igual dereito cós homes á formación, ao ensino teolóxico e ao ministerio sacerdotal ordenado. Por iso lle cortaron a cabeza.

Ten algo que ver este xeito de Igrexa e de ser cura coa polémica suscitada nos medios verbo da túa persoa, por ser un cura casado e presidir a eucaristía nunha comunidade?

Seguramente, O rebumbio armárono individuos e grupíños ultra-católicos, intolerantes blogadictos agochados no anonimato, e que desde hai un tempo veñen tendo a cobertura de webs fascistas; eles mesmos denomínanse como a necesaria "Inquisiter-net", ante a presunta laxitude da xerarquía para condenar a curas críticos e presuntas "misas heréticas" como as das Romaxes. Téñenma xurada desde

hai tempo, quizais por escribir e manifestarme sempre con liberdade, "a pesar" de ser cura; cargaron sobre todo contra min desde que casei, encirrados por mentiras dun psicópata ferrolán, diagnosticado clinicamente como tal. Souberon do meu apoio ao benemérito Manuel Espiña na Misa da súa comunidade Home Novo e, precisamente, dous días despois da súa morte, sen o máis mínimo respecto pola súa memoria, volveron á carga, presionando aos bispos, pusilá-

Non pedir a secularización foi unha postura moi consciente tomada por min de acordo coa miña muller

nimes, até que a noticia saltou a prensa, sobre todo polos comunicados do arcebispado de Santiago e o bispado de Ferrol. Sobre todo este último, vergoñentamente, mandou o seu comunicado aos medios sen mo ter comunicado antes a min; cousa que semellaría ser o normal. Logo díxéronme que foi en resposta a que eu dixera que "o meu bispo", o de Ferrol, coñecía o caso; un titular fóra de contexto nunha entrevista nun xornal na que falaba de Manuel Espiña; cando, evidentemente, eu non puiden dicir que era tal, pois non é "o meu bispo" desde hai catro anos.

Chovéronme solicitudes de entrevistas para radio e TV; aínda que me neguei á maioría, sobre todo a estas últimas, fixen algunhas precisións para algún xornal. Non oculte que celebraba a Eucaristía coa comunidade Home novo; precisamente por encargo explícito do propio Manuel Espiña coa aceptación e o agradecemento da comunidade.

Por outra banda, xa tiña participado como presbítero en celebracións noutras ocasións nos últimos tempos,

despois de casar. E isto sabíao moita xente. Nunca o oculte, aínda que non o andaba pregoando publicamente.

Esta decisión de manterte como sacerdote a pesar de casar, é unha cuestión túa, ou realmente estase producindo un "cambio de tendencia" fronte ao que pasaba antes, que os curas casados optaban por solicitar a secularización.

Si, o non pedir a secularización foi unha postura moi consciente tomada por min de acordo coa miña muller, Christina, por varias razóns. Pero non

Entrevista con Victorino Pérez Prieto

estabamos sós niso. Fíxeno, en primeiro lugar porque sigo sentíndome cura e sei que sigo sendo cura; coa posibilidade de exercer o ministerio para calquera persoa ou comunidade que mo pida ("por causa xusta", a teor do canon 1335 do CIC). Ao mesmo tempo, porque a chamada "redución ao estado laical", que aceptan os que piden a secularización tendo que renegar do que foi tan importante na súa vida, paréceme unha grave ofensa ao meu sacerdocio, "reducido" a unha especie de estado de liliputiano, e aos mesmos leigos, que aparecen xa de entrada como cristiáns "reducidos", de segunda, da "clase de tropa", sen máis capacidade que a de obedecer. Un bispo, tras felicitarlos –e non foi a única xerarquía en facelo–, díxonos a Christina e a min: "Por favor, non entredes nese xogo deplorable!"

Efectivamente isto é cada vez máis normal. Coma min, hai miles de curas en España e no mundo que casaron e seguen sendo ~~ex~~ exercendo, como

recoñecía o MOCEOP nun texto apoiándose: "É triste que os bispos galegos salten agora ante este caso concreto, cando saben que en Galicia, en España, en Latinoamérica... somos miles e miles os sacerdotes que o estamos a facer." As cousas tiñan que ter cambiado desde arriba, desde as normas, hai moito tempo; pero vese que, ao remate, só van poder cambiar desde unha praxe valente e dunha rebeldía profética consciente. O mesmo están a facer as mulleres para forzar que a Igrexa acepte o seu dereito a acceder ao sacerdocio ordenado. E isto é imparable.

As cousas son cambiarán desde rebeldía profética consciente

Mentres a Igrexa se empeña en renunciar ao enorme potencial de contar cos curas casados, xorden voces tan autorizadas como a do arcebispo de Viena, vinculando os casos de pederastia co celibato obrigatorio. Hai relación? Por que aínda o celibato obrigatorio?

A obriga do celibato para os sacerdotes –non a posibilidade opcional– non ten futuro; e tivo un pasado certamente penoso, producindo máis males que bens, angustias, desequilibrios... abusos e morte; porque non se lle poden poñer portas ao vento. Ademais, é sabido que non debe ser algo tan fundamental, cando a Igre-

xa católica admite actualmente polo menos dous tipos de curas casados: os miles de curas de rito oriental, e os centos de curas casados que viñeron coas súas mulleres do anglicanismo.

O celibato como control e o ministerio sacerdotal como poder son antievaxélicos. Un "poder" que vén –tremenda falsidade– pola presunta "pureza" que deriva da privación da sexualidade en parella. O que facemos cada vez máis curas é precisamente dicirlle ás claras á xerarquía: Non tedes razón, e sabédelo, por moita teoría do excelso do "amor indiviso" que lle metades aos seminaristas; tedes que "mover ficha", nós xa o fixemos.

"Axudadénos a respirar", pedíannlle hai uns días un numeroso grupo de persoas a dous grandes teólogos: Javier Vitoria e José Ignacio González-Faus, que tamén ousan falar sen medo. Porque a realidade é que a Igrexa é cada vez máis "unha masa sen levedo, unha terra sen gran", como lía recentemente en Antoine de Saint-Exupéry (*Citadelle*), aínda que sen referirse expresamente á Igrexa, senón ás institucións sociais. A súa frase xenial remata dicindo: "Vós administrades en lugar de guiar. Non soades máis que testemuñas estúpidas".